

ІНКЛЮЗИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ У СУЧАСНІЙ ІСПАНСЬКІЙ МОВІ

Мова, як соціальне явище, безпосередньо пов'язана із різними процесами у суспільстві, тому її розвиток і становлення норм залежить від багатьох екстралінгвістичних факторів.

Останнім часом таке явище як "інклюзивна мова" привертає до себе все більше уваги тому що має безпосереднє відношення до актуального на сьогоднішній день питання гендерного паритету, яке пов'язане із вдосконаленням засобів спілкування між членами суспільства, які належать до різних статей.

"Деякі вчені дотримуються точки зору, що саме фемінізм став найактивнішим суспільним чинником розвитку англійської мови з середини ХХ століття" [1, с. 108]. Ми живемо в епоху глобалізації тому не дивно, що фемінізм та ідеї гендерної рівності, які останні декілька десятиліть панують у світі, знайшли своє відображення у сучасних інклюзивних тенденціях у різних мовах, наприклад в іспанській мові – одній із найбільш розповсюджених мов у світі. "Подібне явище набуло назви *інклузивної мови (inclusive language)*" [1, с. 108] – від латинського *includo* – *включаю*, або *інклюзивної мови* "*lenguaje iclusivo*" (ісп.), відоме також як "*lenguaje no sexista*" (не сексистська мова), "*lenguaje políticamente correcto*" (політично коректна мова) [3, с. 545]. "Отже, це така мова (як засіб спілкування), яка містить в собі поняття та способи номінації представників обох статей; мова, в якій існують засоби позначення не тільки чоловіків, а й жінок. Ми бачимо, що прикметник *inclusive* є семантичним неологізмом – він набуває нового значення (спорідненого з первісним – "*той, що містить у собі; включає в себе*") саме в комбінації з іменником *language*. Словосполучення утворилося саме як індикатор необхідності якщо не тотального реформування, то деяких змін у мовній політиці Сполучених Штатів та інших англійських країн" [1, с. 110].

Є дослідники, які стверджують, що стаття, а згодом і книга американської лінгвістки Р. Лакофф "*Мова та місце жінки*", яка вийшла у 1973 р., стала початком активних дебатів та досліджень у

академічних колах. "Цей твір вважається одним із початкових досліджень теорії інклюзивної мови тому що вперше йдеться про зв'язок між мовою та чоловіками і жінками" [3, с. 547].

На сьогоднішній день виникли декілька тенденцій щодо цього питання. В іспаномовних країнах є прихильники, які вважають, що мова має бути гендерно-нейтральною, тобто де вказання роду буде зведено до нуля, і наполягають на офіційному введенні та закріпленні закінчення множини «-es» замість існуючого закінчення чоловічого роду «-os» та закінчення жіночого роду «-as». Наприклад "todes" замість "todos" та "todas". Інші вважають, що мова має бути гендерно-інклюзивною, тобто потрібно зробити так, щоб усіх "було видно", або усі були названі, навіть небінарні люди із третім гендерним маркером X. Королівська академія іспанської мови (ісп. Real Academia Española (RAE)) – наукова установа, яка виконує функції регулятора мовної та літературної норми сучасної іспанської мови на всіх територіях її поширення, відхиляє використання "x", "@” та "e” замість множини "todxs", "tod@s” або "todes”.

Існують тенденції штучного втручання у граматичну та лексичну структуру іспанської мови (*ciudadanos* у *ciudadanas .../ podemos unidas.../*) [2], *portavoces* у *portavozas* – таке подвійне вживання зустрічається в адміністративних документах та публічних виступах.

Королівська академія (RAE) вважає непотрібним вживання подвоєння, наприклад: "*Los ciudadanos y las ciudadanas, los niños y las niñas* [4]" , коли існують граматично закріплені норми використання закінчення чоловічого роду, якщо йдеться про осіб чоловічої та жіночої статі разом: *Todos los ciudadanos mayores de edad tienen derecho a voto*. Уточнююче вживання жіночого роду може бути доцільним, якщо така опозиція відповідає контексту: *El desarrollo evolutivo es similar en los niños y las niñas de esa edad* [4]. Елена Ернандес (Elena Hernández) директор департаменту RAE *Español al día* говорить про те, що RAE вважає інклюзивну мову "модою" [5].

В іспанській мові має місце використання закінчення чоловічого роду, наприклад у займенниках множини "ми", "ви" "вони", коли йдеться про сукупність осіб чоловічої та жіночої статі *nosotros, vosotros, ellos* – ця маскулінність привертає увагу не тільки лінгвістів. Гендерне питання у контексті мови продовжує

викликати дискусії, і деякі дослідники занепокоєні тим фактом, що мова стає предметом маніпуляції та спекуляції у політичних колах. Тому цілком зрозумілим є висловлювання директора RAE Даріо Віллануева (Darío Villanueva): “*El problema es confundir la gramática con el machismo* [5]”. – “*Проблема полягає в тому, що граматику плутають із мачизмом*”. Це речення може також перекладатися з іспанської мови як “*Проблема полягає в тому, що граматику змішують з мачизмом*” – обидва варіанти перекладу є доречними в контексті існуючої проблеми.

Таким чином, актуальні проблеми суспільства та сучасні для певного етапу історичного розвитку тенденції знаходять своє відображення у мові, згодом вони або набувають широкого розповсюдження та якісно змінюють мову, або існують тільки як тимчасове явище. Тільки час покаже, як інклюзивні тенденції у сучасній іспанській мові вплинули на розвиток іспанської мови взагалі.

Список використаних джерел

1. Емірсуїнова Г.І. Деякі проблеми мовного планування // Культура народів Причорномор'я. – 2005. – № 69. – С. 108-111. Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/10591>
2. Asunción Garrido García. Materiales didácticos para los profesores de ELE. Academia Mester, Salamanca.
3. Daniel Alejandro Díaz Gutiérrez, Hossein Niyati, Joaquín Silva Ortiz. Innovación lingüística en la retórica parlamentaria y el debate electoral: una aproximación al discurso inclusivo en España y Ecuador // Actas Del III Simposio Internacional Sobre Gestión De La Comunicación. – 2019. – С.545-560. <https://xescm2018.files.wordpress.com/2019/01/actas-2-edicion-completo-545-560.pdf>
4. Diccionario de la lengua española RAE. Режим доступу: <https://www.rae.es/consultas/los-ciudadanos-y-las-ciudadanas-los-ninos-y-las-ninas>
5. La RAE rechaza nuevamente el lenguaje inclusivo // National geographic en español. Режим доступу: <https://www.ngenespanol.com/el-mundo/la-rae-rechaza-nuevamente-el-lenguaje-inclusivo/>